

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrația și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Grija de tineret

Trebuie să purtăm grijă și de tineretul care a trecut de vârsta școlii

De Dascălul Sandu

În pragul toamnei copilașii mai răsăriți se adună la școală, unde ajung sub mâna povățuitoare a învățătorului. Acolo se deprind să cunoască buchile și iau învățături de folos pentru viață.

Cât ține toamna, iarna și primăvara, grija poșândocilor nu ne mai paște. Fiind ei du-și aproape toată ziua la școală, suntem hodiniți, că acolo, dacă nu altceva, sunt măcar feriți, să nu-și rupă găturile peste gardurile oamenilor, ori să pătească alte nepățite, hoinărind »de-a lela«, după obiceiul copiilor.

Când știm însă, că la școală copilașii noștri n'au numai grija și mâna care-i ferește de rele trupești și de nenorociri, ci au și toată îndrumarea și povăța cea de folos, — atunci inimile noastre sunt hodi-nite și împăcate.

Ce se întâmplă însă cu celalalt tineret al nostru, cu acela care a trecut peste vârsta de școală, cu flăcăiandrii și fetișoarele cari nu mai au nici o poruncă, nici o grijă, decât aceea, foarte puțină și neindestulitoare, pe care le-o putem da noi, părinții, împovărați peste măsură de alte griji și nevoi?

Cât a ținut vara, cu muncile și cu ostenele ei, am știut că de tineretul acesta nu avem la ce fi prea îngrijați. Feciorul, cât ce trece de 14-15 ani, dă după coasă și după car; n'are vreme să facă rele, ori să lunge pe cărările stricăciunii. Tot așa nici tineretul fetesc. În zilele de vară arde pământul sub picioare, nu numai de căldura soarelui, ci și de lucru. Și unde hărnicia-i mare, acolo floarea păcatului nu încolțește.

Acum însă a venit toamna cea cu belsug, cu hodini mai multe, cu șezători și cu alte prilejuri de-a fi tineretul mai puțin sub ochii părinților. Dacă se nimereste să întârzi cumva la drum și treci seara prin sate, de-acum și până colo ce dă bruma cea groasă, la toate colțurile de niți dai peste câte-o șezătoare. Stau fetele și nevestele tinere la tors, lângă caiere mari, la lumină de lună. Și pretutindeni sunt nelipsiți de față, ca puii de drac, și împelițații de țangăi..!

Șezătorile sunt un vechiu obicei și încă dintre celea mai plăcute. Nu le judecăm nici noi prea aspru. Însă ele trebu-

iesc priveghiate foarte deaproape, căci ele sunt celea mai lunecoase și mai păgubi-toare. Acolo se pot învăța celea mai multe rele.

Asta-i una. Dar câte alte prilejuri nu sunt, când tineretul este pândit de primejdii sufletești, cari pot să-i strice pentru tot deauna și norocul și viitorul..?!

Așadară, mai mult decât oricând, acuma, la începutul toamnei, este de datorie preoților și a învățătorilor, să se ocupe, nu numai de copilașii, cari învață buchile și catechismul, ci și de celalalt tineret, de acela, care este mai expus lunecării și căderii. Acum este vremea, să se facă micile societăți pentru diletanți de teatru și de producții, cari vor avea loc în sărbătorile Crăciunului. Acum se aleg piesele și se designează rolanții. Se încep probele și școala de cântări.

Iar prin ocupații cu acestea, tineretul de prin sate nu numai că este ținut într'o ocupație și fierbere nobilă, ci este, tot-odată, ferit și de tristele lunecări în păcate și în netrebnicii!

Preasfințitul dela Gherla la Mănăstirea Moiseiului

Aflând, că neobositul apostol al vremurilor noastre, Preasfinția Sa bunul Părinte Dr. Iuliu Hossu, episcopul Gherlei, pe ziua sus numită va fi la Mănăstirea Moiseiului, am lăsat slăbiciunea bătrânețelor și am călătorit cale de o zi și jumătate, pe picioarele mele, până la sf. Mănăstire, ca să-l aud predicând. Și ne-a predicat ca apostolul Petru în ziua Rusaliilor. Ne-a predicat nu numai nouă, Românilor din Maramureș, ci și fraților noștri rămași peste granița dela Tisa, cari au alergat și ei la hramul dela Moiseiu.

Am avut mare dorință să vorbesc cu Preasfinția Sa și să-i spun despre multe lucruri în legătură cu sfânta noastră credință creștinească. Prin mijlocirea însoțitorului P. Sf. Sale, am și fost primit cu cea mai mare dragoste în audiență la Preasfințitul Episcop și Părinte al nostru sufletesc. Și a ascultat cu părinteasca bunăvoință toate câte le-am spus urmând pilda Domnului nostru Isus Hristos și a sfinților săi apostoli. Îi mulțumesc cu umilită supunere. La despărțire mi-a dat o medalie, ca amintire. Această medalie și cel ce au față pe dânsă, vor fi mie mărturie în ziua judecării, despre celea ce am vorbit cu Preasfințitul Părintele nostru. — G. Cupcea plugar în Breb, Maramureș.

Evangelia sărbătorii La începutul anului școlar

Duminea III. după Înălțarea sf. Cruci, Luca, 8, 5-15.

Era într'al doilea an de apostolie al Domnului, cu ceva înainte de Paști, la sfârșitul lui Martie ori la începutul lui Aprilie. Dumnezeu-cul Răscumpărător se afla nu departe de Capernaum, lângă marea Tiberiadei. Popor mult se adunase în jurul lui Isus, iar El s'a coborât de pe țârmure într'o corabie, a șezut în ea, așezându-se față în față cu mulțimea. Și a început a le grăi lor în pilde.

Zis-a Domnul pilda aceasta: „ieșiți-a sămănătorul să samene sămânța sa; și când a sămănat, una a căzut lângă cale, și s'a călcat și paserile ceriului o au mâncat. Iară alta a căzut pe piatră, și dacă a răsărit, s'a uscat, pentrucă nu avea umezeală. Și alta a căzut în spini, și, crescând spinii, o au înecat. Iară alta a căzut pe pământ bun și, crescând a făcut rod cu sutele“. Acestea zicând, a strigat: „celce are urechi de auzit, să auză.“

Sămânța căzută pe piatră, adevă în loc pietros, răsare iute, pentrucă în loc pietros căldura nu se sbea mai adânc în pământ ci se resfrânge de piatră, urmarea este că sămânța încolțește și răsare repede. Se și uscă însă repede, pentrucă umezeala din pământ trece iute.

Nu numai poporul, dar nici ucenicii n'au înțeles pilda aceasta.

Și l-au întrebat ucenicii lui, zicând: „ce este pilda aceasta?“ Iară el a zis: „vouă vă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu; iară celorlalți în pilde, ca văzând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă“.

Voi, ucenicii mei, sunteți vrednici și chiar chemați, să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, pe când celorlalți, adevă poporului, îi grăiesc „în pilde, ca văzând să nu vadă și auzind să nu înțeleagă“. Pentruce? Pentrucă fariseii au ascultat cuvântarea de pe munte a lui Isus, au văzut învierca fiului văduvei din Naim, au auzit mărturisirea cea mai de pe

urmă a sfântului Ioan Botezătorul despre Isus, și cu toate acestea au rămas în vechea lor necredință și cerbicoșie față de Isus. De aceea Isus îi părăsește de acuma cu desăvârșire, și nici nu mai încearcă să-i convingă. De acuma înainte numai pe apostoli îi mai învață, din când în când însă și pe popor, pentruca poporul să nu devină iarăși nepăsător față de învățăturile sale.

Pricina pentru care își descoperea Isus poporului învățăturile sale în pilde a fost, că cei mai mulți încă nu puteau cuprinde învățăturile sale, atât de tainice, iar unii, ascultând de farisei și cărturari, își chiar băteau joc de ele. Cei dintâi, ascultând pildele, să străduiau să le înțeleagă, iară întru cei de al doilea se plinea prorocia lui Isaie profetul, care zice: „Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege, și privind veți privi, și nu veți vedea, că s'a îngroșat inima poporului acestuia, și cu urechile greu auzit și ochii săi i-a închis, ca nu cândva să vadă cu ochii și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă și să-i vindec pe ei“ (6, 9). Arătând acestea, Isus se întoarce, după mărturisirea sfântului evangelist Mateiu, către ucenicii săi și le spune: „Iară ochii voștri sunt fericiți, căci văd, și urechile voastre pentruca aud. Căci adevăr zic vouă, că mulți proroci și drepți au dorit să vază cele ce vedeți voi, și nu au văzut, și să auză cele ce auziți voi, și nu au auzit“. Apoi le tâlcuște pilda:

Iară pilda aceasta este: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

Sămănătorul este însuși Domnul nostru Isus Hristos, iară după înălțarea sa la ceriuri preotul legii nouă, care propovăduiește cuvântul lui Dumnezeu. Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. Cuvântul lui Dumnezeu nu se poate deci propovădui cu sila ori cu puterea, ci trebuie să se desvoalte asemenea sămânței, rând pe rând.

Sfinții Părinți au arătat foarte frumos asemănarea între sămânță și cuvântul lui Dumnezeu: 1. Sămânța se seamănă cu mâna, cuvântul lui Dumnezeu cu gura. 2. Sămânța o primește pământul ca să răsară, cuvântul se primește cu urechile și cu inima. 3. Rodul cel bun

din sămânță iasă, iar toate lucrurile bune din lume, din cuvântul lui Dumnezeu. 4. Din pământul nesămănat iasă tot felul de buruieni, din mintea omenească, nesămănată cu cuvântul lui Dumnezeu, tot felul de prostii și de erezii. 5. Sămânța, ca să aducă rod, nu trebuie sămănată în pământ pietros, uscat ori plin de spini, ci în pământ moale, umed și bine lucrat, — tot așa trebuie să primim și cuvântul lui Dumnezeu, în inimă curată și cucernică, întrucât dorim să aducă rod bun și îmbelșugat.

Cea de lângă cale sunt ceice aud; însă după aceea vine diavolul, și iea cuvântul dela inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

Sămânța de lângă cale nu poate nici încolți și nici crește, pentruca pământul este bătătorit. Văzându-o deci paserile, o culeg și o mănă. Intocmai așa se întâmplă și cu cuvântul lui Dumnezeu. Căzând el în cale, adică într-o inimă bătătorită de toate patimile, iute este apucată de diavolul, care iea cuvântul dela inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască. Astfel pălesc oamenii, cari se duc la biserică numai de ochii lumii, acolo apoi chiar și dacă ascultă predica preotului, nu o bagă în seamă și nu se silesc să o înțeleagă, cu un cuvânt sunt nepăsători. Și atunci vine satana, care fură, asemenea paserilor, cuvântul lui Dumnezeu, și face ca unii ca aceștia să dea uitării învățătura pe care o auziră.

Iară cea de pe piatră sunt cari, când aud, cu bucurie primesc cuvântul, și aceștia rădăcină nu au, ci cred până la o vreme, și în vreme de ispită se lapadă.

Inima creștinilor se aseamănă apoi cu pământul pietros, pentruca, precum sămânța, căzând pe piatră, deși răsare, dar neavând umezeală, curând se uscă: așa și unii oameni, când aud cuvântul lui Dumnezeu, îl primesc cu bucurie și cu inimă cucernică, dar inima lor fiind păcătoasă, cuvântul lui Dumnezeu nu poate să se înrădăcineze adânc în inimile lor, și astfel, îndatăce vine o ispită, vreo primejdie, vreo vreme de bejenie, se lapadă de Domnul, de evanghelia sa, de biserică sa, și trec la alte credințe. Aceștia sunt ușuratecii și nestatornicii

Iară ceace a căzut în spini, aceștia sunt cari aud: ci cu bogățiile și cu grijile și cu plăcerile vieții umblând, se înneacă, și nu rodesc desăvârșit.

Bogăția, grija cea mare de cele lumești, plăcerile vieții sunt cu adevărat spini, pentruca toate acestea în chipul spinului învaluiu mintea creștinilor și o înneacă, ca să nu poată gândi la cele dumnezeiești. Dacă așadar vrea să aducă roadă întru tine cuvântul lui Dumnezeu, deslipește-ți mintea de cele lumești, fugi de plăcerile și momelile plăcerilor, ferește-te mai ales de bogăție.

Iară cea din pământ bun sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin, și fac rod întru răbdare.

Al patrulea fel de credincioși sunt cari ascultă cuvântul dumnezeesc, și, cu inimă bună și curată, se feresc de toate grijile lumii acesteia, și astfel îl țin, adică îl împlinesc și fac rod. Rodul acesta însă se câștigă greu, adică „întru răbdare“, înfruntând toate greutățile.

Ceeace urmează acuma, nu se află la sfârșitul stihului 15 a evangheliei dela Luca. Sfinții Părinți, cari au întocmit sfintele evanghelii ce se cetesc peste an, au adus-o dela stih 8, ca mai bine să se întipărească în sufletele oamenilor însemnătatea pildei acesteia.

Aceștia zicând, a strigat: „celce au urechi de auzit, să auză“.

* * *

Patru feluri de ascultători ai cuvântului dumnezeesc sunt așadar 1, nepăsătorii, 2, ușuratecii și nestatornicii, 3, cei învățuți de grijile lumii acesteia și în sfârșit 4, cei buni și cu inimă curată.

Aceste patru feluri de oameni se găsesc pretutindenea, se găsesc deci și între copiii școlă. Și aici sunt foarte mulți nepăsători, cărora zadarnic le tot toacă la ureche învățătorul și preotul, nici că le pasă.

Sunt apoi alții cari se par copii buni ascultă tot ce le spune învățătorul și preotul dar pe o ureche intră și pe alta iasă, pentruca sunt ușurateci și nestatornici. Durere și de aceștia sunt destui.

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Maica Domnului și copilul milos

A fost odată un băiat care se pierduse de părinții lui, așa că nu se știa de unde-i și al cui este.

Și, fiindcă băiatul acela era foarte curățel și frumușel și pe deasupra încă foarte isteț, l-a luat un boier de suflet și l-a dus la curtea sa, ca să-l crească.

Nu departe de curtea boierului, era biserică satului, și dând cu ochii de chipul Domnului nostru Isus Hristos, a crezut că acela nu e chip, ci un băiețel viu ca și dânsul. De aceea, mai pe urmă, ori de câteori căpăta el de mâncare, și mai ales pâine, n'o mânca singur, ci îndată fugea cu dânsa până la poarta bisericii și o împărțea cu Domnul Isus Hristos, zicând:

— Na, mititelule, mănâncă și tu, că știu, că vei fi flămând!

Și Isus Hristos întindea mâna și lua pâinea. Și așa s'a întâmplat aceasta de mai multe ori, în mai multe zile și săptămâni la rând.

Dela un timp însă, băgând boierul de seamă, că băiatul găsit, cum capătă pâinea, îndată și fuge cu dânsa, i-a venit cam bătător la ochi, și de aceea l-a întrebat într-o zi, că unde se duce și ce face el cu pâinea de o isprăvește așa de iute.

— Ce să fac, răspunse nevinovatul și neprefăcutul băiat; ia o împărțesc cu mititelul, dela porțița bisericii!

Boierul, neștiind cine e mititelul, dela porțița bisericii și crezând că e vre-un băiat din sat, care-l momește, ca să împartă pâinea, cu el, s'a supărat și i-a zis:

— Dacă e așa, du-te la mititelul acela, ca să-ți dea el de acuma înainte mâncare, că eu nu-ți mai dau nimica!

Băiatul, văzând, că boierul s'a supărat pe dânsul și, că nu vrea să-i mai dea de mâncare, a început să plângă și, ducându-se la porțița bisericii, zise către Domnul nostru Isus Hristos:

— Eu n'am căpătat astăzi nimica de mâncare și-s flămând; deabia mă mai țin pe picioare!... Dă-mi deci acuma și tu, mititelule, ceva să mănânc, că eu îți dam când aveam!

Abia a rostit el cuvintele acestea și iată că Maica Domnului, din chip cum era zugrăvită pe cruce, s'a prefăcut deodată în femeie vie, a scos o pâine albă de grâu și mare cât o rotiță de plug, și, întinzând-o băiatului, îi zise:

— Na, puile, că, cine dă, lui își dă! Tu ai dat fiului meu și eu îți întorc acuma darul înapoi, ca să ai pe un timp mai îndelungat ce mânca!

Și cum rosti Maica Domnului cuvintele acestea, pâinea începu a se duce deadura înaintea băiatului.

Iar băiatul, bucuria lui! pornindu-se tot

într-o fugă în urma pâinii și, ajungând la poartă, luat-o și s'a dus cu ea la curtea boierului. Și șapte ani dearândul a mâncat el din pâinea aceea și n'a mai sfârșit-o.

Țară fără bătrâni

Păi ci-că într-o țară — s'a hotărât tinerimea să-și ucidă toți bătrânii! Că ce? Au o sunt ei — cei tineri — cu mustați și cu bărbie. Ce nevoie mai au ei, să scoată căciula la ei bătrâni și să-i lase pe aceștia să conducă țările?

— Ce? tot cei bătrâni să fie slujbași în țării? Adică de ce numai niște ghiuji să aibă toate onorurile și toate bunătățile țării și tinerii?

— Jos cu ghiujii!

— Jos cu ramoliții!

— La țară tânără, oameni tineri!

Și într-o noapte s'au apucat voinicii tineri de au ucis pe toți bătrânii...

Numai un fiu mai cu suflet n'a cutare să ucidă pe tatăl său și s'a murginit a-l scunde într-o peșteră, unde nimeni nu-l putea găsi și unde pietatea filială îi ducea toate cele de care avea nevoie.

Chemat'a atunci Vodă al țării în divan și în toate slujbele numai din generațiunile tinere. Din toate bărbile marilor divaniști n'a fi putut lega barem o bidinea (spoit) de Doamne ajută, să înalbești de Paști vatra casei!

Unora apoi nici că le pasă de ceea ce se petrece în școală, se gândesc tot numai la plăcerile jocurilor, a culesului de cucuruzi, de poame și de struguri, la căteii, viței și miei de acasă, și cu toată au ascultat învățăturile, le uită și nici că le pasă de ele.

Puțini sunt aceia cari cu inimă curată, cu dragoste și însuflețire ascultă învățăturile dascălului și ale preotului, în schimb însă și aduc rod, și încă „întru răbdare”, nevăgând în seamă nici o greutate, nici o momeală.

Ei bine, numai aceștia pot să meargă la liceu, școala normală și la școli înalte; numai aceștia pot avea nădejde să ajungă conducători ai neamului. Iar nouă de aceștia ne trebuiesc. Unii ca aceștia apoi vor fi în stare să înfrunte orice năcazuri, orice greutăți și vor fi adevărați atleți ai bisericii și ai neamului, și fala familiei lor.

Iată deci, pentruce se cetește la începutul anului evanghelia sămănătorului! Să-și dea deci bine seama toți ceice încep un nou an școlar, că ei de care parte sunt. Iar dacă se află între cele trei felii înșirate de Domnul la început, să se nizuiască a se schimba și a trece la partea celor buni, că altfel n'are nici un înțeles să cheltuiască banii părinților.

Iuliu Maior.

Poporul dintr'un sat sârbesc își răsbună asupra Jidovilor. În comuna Péterréve din Jugoslavia slujia la un negustor ovreu o servitoare frumoasă cu numele Takács Margit. Într'o zi servitoarea și-a pierdut urma și, oricât au căutat-o părinții și poliția, n'au aflat-o nicăieri. Abia după patru zile au dat de o fată bolnavă pe străzile satului, care s'a dovedit a fi ea. Jandarmeria însă n'a putut-o asculta, pentrucă amefise. Locuitorii comunei atunci, fiind de părerea că ea a fost dusă de jidovi ca să-i iea sânge, că se apropia o mare sărbătoare a Jidovilor, a atăcat casele Jidovilor din sat, le-a aprins, și pe locuitorii i-au bătut iar pe unii i-au chiar omorât. Jandarmeria cercetează acuma din greu, din ce cauză a dispărut fata, cine a îmbolnăvit-o, cine a răspândit vestea că Jidovii i-ar fi luat sânge și cine sunt vinovații de prăpădul făcut Jidovilor.

Din toate mustățile boierilor judecători nu alegea-i nici o pereche de mustăți ungurești...

Dar iată, mare, că țara aceea a tineretului era vecină cu neamuri dușmane, care ca ulii pânneau de mult să pună ghiara pe ea.

Cum să înceapă cearta?

Că de, chiar când sgândărești o gălceavă, tot se cade să creadă lumea, că Dta ești cu dreptatea.

Păi ci-că așa chitiră dușmanii neamului din țara tineretului: „Să cerem înapoi dela aceea țară funia ce strămoșii noștri o împrumutară strămoșilor tineretului. De nu ne-or da-o — și nu ne-o pot da — apoi le luăm țara amanet (zalog) și amanetul al nostru va rămânea, până să găsească ei funia...”

Decât, ce funie voiau viclenii de vecini?

— Funia împrumutată dela strămoșii noștri era din fire de nisip împletită...

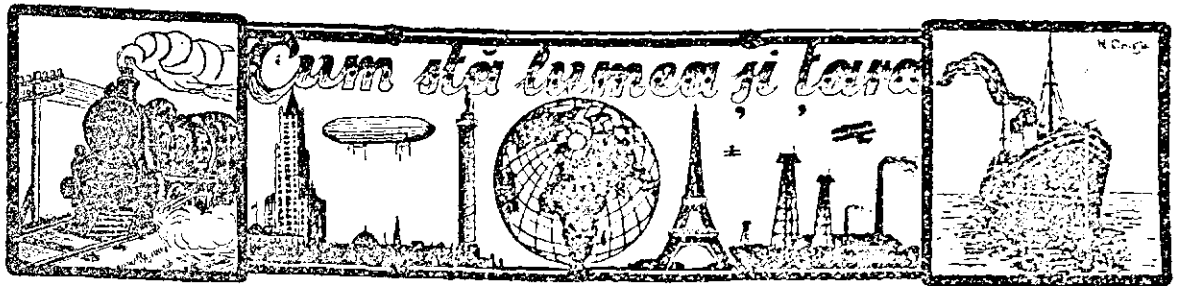
— Ei, vr'o mare treabă n'o fi asta, răspunse ministru de externe cel fără barbă, cetind nota vicleanului ministru de externe al statului vecin. O să-ți dăm funia.

Și pe dată chiamă pe toți fabricanții de frânghii și le ordonă să facă până în 3 zile un stângen de funie din boabe de nisip.

Dă în sus, dă în jos... frământă nisipul... întinde-l. Aci, funia nu ieșea nici cât ieșea adevăr prin gura mincinosului.

Atunci vecinul viclean, neprimind funia, amenință cu războiu...

— Vai! ce ne facem noi? se întrebau

Se vorbește de schimbarea guvernului

Se spune, că liberalii sunt pe ducă. — Averscanii lătesc vestea, că iarăș ei ar urma la putere. — De altă parte, d. Maniu se știe mai tare de cât ori când și are convingere hotărâtă, că nu se mai poate alt guvern decât cel național-țărănist

18 Septembrie

Nici nu s'a isprăvit bine vara și în viața politică a țării noastre se arată o vie mișcare. Aleargă svonurile și veștile ca undele vântului toamnătic.

Bineînțeles, oala cea mare, unde forfotesc veștile și svonurile politice, este capitala țării. Orașul București începe să fie iarăș un furnicar de frământări și de lupte politice.

De data asta, svonurile se învârt chiar în jurul cărmei. Nici n'a sosit bine din străinătate d. Vintilă Brătianu și veștile îi și clatină scaunul pe care stă. Mai cu seamă averescanii se trudesc tare să arate, că liberalii uu pus-o de mămăligă și că nu mai pot rămânea la cârma țării, căreia s'au putut să-i câștige un împrumut în streinătate, cu toată marea lor trudă de-o vară.

d. Vintilă se clatină

Până la acest punct, și celelalte partide din opoziție, adică național-țărăniștii și iorghiștii, încă sunt de părerea, că o schimbare de guvern este mai trebuitoare decât oricând, numai cât oamenii generalului Averescu merg mai departe și spun: *Cad liberalii și venim noi!*

slujbașii mari ai statului tineretului. Ce ne facem? Suntem pierduți!

Dar iată că într'o zi fiul cel mare merge la peșteră, să ducă schimburi albe și noi tată-său. Și-l vede bătrânul gânduros și amarât.

— Ce ai, fiule iubite?

— Ce să am? Ia stăm rău, că uite așa, uite pe dincolo... Și povesti pretenția vecinului dușman.

— Păi de atâta vă speriați voi, copii? zice bătrânul. Răspundeți la cartea dușmanului iaca așa: „Moșii și strămoșii noștri, când au împrumutat (că de împrumutat nici vorbă, au împrumutat) funia ce ne cereți acum îndărăt, au zis strămoșilor voștri: „Tăiați din funie un căpețel, să fie de probă, să nu ne cereți mai apoi altfel de funie decât ceea ce împrumutați”. Apoi bine, dați-ne căpețelul de funie de probă, ca după el să vă facem funia întreagă.

După sfatul bătrânului, făcu ocărnuirea tinerimii și vecinul strigă:

— Tot mai au un bătrân să-i sfătuiască. Să amânăm urmărirea planului nostru, până n'or mai avea nici un bătrân, altfel nu biruim!

Și iacă de unde s'a născut graiul bătrânesc că, dacă un sat nu are un bătrân, să și-l cumpere, de vrea să fie salvat!

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Svonurile purtate de gazetele dela București arată și mai mult, ca adică, că chiar înșiși unii dintre fruntașii liberalilor încă au convingerea, că d. Vintilă n'are la ce se mai ținea morțiș, de scaunul său, căci o deslegare a multelor greutăți pe cari le are țara acum, nu se mai poate dobândi, decât prin o schimbare de guvern. Împrumutul nu-i cu nimic mai departe decât a fost la începutul verii și, deci, să mai încerce și alții..!

Până aici treaba ar fi destul de nedată. Însă greutatea e, că

Cine să vie după liberali?

Aicia-i buba. Liberalii ar dori, ca după obiceiul de până acum, cârma țării să o iei numai oameni cari le sunt și lor plăcuți, căci altfel, dând puterea din mână, ar cădea prea de sus și cine știe când s'ar mai putea ridica. Prin urmare, s'a pornit o

mare căutare după urmași

cari să fie și pe placul dlui Vintilă Brătianu. De aceea, svonurile tot ridică câte un nume, când de ici când de colo, pomenind ba un guvern Știrbei, cum a mai fost când cu alegerile din rândul trecut, ba guvern Iorga-Averescu, ba Titulescu..!

Sunt însă și alte svonuri, cari zic:

— Nici unii nici alții dintre cei înșirați ci trebuie să vie un guvern Maniu, care singur ar putea pune țara în rând și ar putea-o întări în vâltoarele prin cari trecem.

Di Iuliu Maniu însuși, precum aflăm dintr'un izvor de bună credință, se simte mai tare decât oricând și așteaptă liniștit desfășurarea întâmplărilor, convins, că o schimbare de guvern fără național-țărăniști azi nu se mai poate.

d. Vintilă se mai gândește

Știrile sosite dela București pe la începutul săptămânii, când scriem noi aceste șire, spun, că d. Vintilă Brătianu mai așteaptă, încă să se întoarcă în țară d. Victor Antonescu, dus în treaba cu împrumutul, ș'apoi să vadă dacă se poate vorbi de plecare, ori ba.

În orice caz, toamna asta se arată cu semne de mari frământări în politica din launtru a țării noastre.

Un congres al doamnelor române, s'a ținut zilele trecute la Cernăuți. A fost al optălea congres al Uniunii femeilor din România. S'au hotărât multe lucruri frumoase, pe cari urmează să le ducă în deplinire diferitele reuniuni de femei din țara întreagă.

Foștii luptători aliați la București

Duminecă în 16 Septembrie s'a deschis la București congresul sau adunarea generală a societății foștilor luptători aliați din toată lumea. Prin această adunare, la care au luat parte trimisi ai foștilor luptători din Franța, Anglia, America, Italia, Cehoslovacia, Polonia și Iugoslavia, ni-s'a făcut nouă Românilor o cinste foarte mare. Se vine, că foști noștri camarazi de arme, de suferinți și de glorie, ne-au făcut o vizită de frăție, aici, în olaturile noastre.

În adunarea *Fidacului* (așa i-se zice pe franțuzește acestei societăți), foștii luptători aliați din toată lumea, au declarat, că pretind a se păstra neschimbate contractele de pace și granițele, așa cum s'au statorit la Paris în 1919.

Încercare de răscoală în Spania

Spaniolii au fost norocoși în timpul marelui războiu. Ei n'au avut a se bate cu nimeni, ci au stat frumușel cu mâinile în sân și au cetit doar în jurnale, cum își sparg capetele alții.

Soarta pare că s'a întors acum asupra lor. Căci la puțină vreme după războiu și-au aflat și dânsii un fel de Mussolini, un general cu numele *De Rivera*, care s'a făcut el singur stăpân peste țara Spaniei și după zicala lui joacă și însuși regele Alfonso.

Groznică furtună din America

Peste o mie de morți, și pagubă de peste o sută milioane de dolari numai în sămănături

O furtună grozav de mare, cum de mult nu s'a mai pomenit, a bătut, în ziua de 15 Septembrie, coastele de răsărit ale Americii de mijloc, mai cu seamă așanumita Mare a Antilelor și în deosebi insula Porto-Rico. Furtuna a venit ca din senin, așa că lumea nu se putea aștepta la o așa groznicie. Numeroase sate dealungul coastei au fost cu adevărat rase de pe fața pământului. Mai cu seamă insula Porto-Rico a avut de suferit îngrozitor. Numai Universitatea a suferit o pagubă de peste 60 mii dolari. Orașul Rocford a fost nimicuit cu desăvârșire. La o fabrică de scaune care s'a prăbușit, au fost îngropați sub dărâmături 100 de lucrători.

Vapoarele au fost și ele unele nimicite altele aruncate în largul mării. Pe vaporul »Orcoma« se afla dl Chamberlain, ministrul de externe al Angliei, cu întreagă familia sa. Căpitanul vaporului, simțind că vine furtuna, a cărnit într'altă parte, și astfel a scăpat de grozăvie. O telegramă trimisă fără fir anunță că totul e în ordine.

Rectorul universității din Porto-Rico a trimis numai decât o telegramă președintelui Coolidge al Statelor-Unite Nord-americane, în care a cerut cel mai grabnic ajutor. Numai decât președintele Coolidge a trimis leacuri, mâncare, îmbrăcăminte și corturi pentru oamenii rămași fără de adăpost și vre-o câteva sute de medici.

După trecerea furtunii s'a putut vedea adevărata jale pe care a pricinuit-o vremea cea grozavă. Satele mai mărunte au perit cu desăvârșire. Locul unde zăceau este o argă și mare ruină. Miami, o baie (scaldătoare) vestită, s'a pustii pe dea'tregul. Dășpeții au fugit, care cu automobile, care

Bine înțeles, de Rivera nu este iubit și cei mai buni oameni ai Spaniei își bat capul, cum să răstoarne pe tiran? Cică și regele ar dori acest lucru, căci i-s'a urit să fie numai o păpușă în mâinile lui De Rivera. Generalul este însă omul dracului cum se zice și ține bine de hăturile puterii. Pe dușmanii săi i-a alungat afară din Spania iar acasă ține rânduială aspră, cu fier și foc.

În săptămâna trecută iată însă, că totuș s'a aprins un pic de răscoală în pământul Spaniolilor, și răsculații, între cari foști miniștri, foști parlamentari, preoți, profesori, ofițeri, au vrut să pună mâna pe De Rivera și să-l răstoarne din locul unde stă cocoțat de vre-o cinci ani.

Oamenii lui De Rivera au simțit însă și au sugrumat răscoala în fașă. Peste 4000 de oameni politici au fost prinși de oștile lui De Rivera și puși în lanțuri la Barcelona. Foarte mulți s'au strecurat însă peste graniți și au trecut mai cu seamă la Gibraltar, pe teritor englez.

Ciudat este, că în timpul când a izbucnit răscoala, regele Alfonso nu era în Spania, ci plecase în vizită la Regele Svezilor. Se spune, că regele anume a căutat acest prilej să lipsească din țară, până ar fi fost răpus De Rivera. Dar lucrurile nu s'au sfetit.

Vorba e că au și Spaniolii cu ce-și bat capetele acum, că bagseama prea hodoniseră.

cu aeroplan. Până acuma s'au scos de sub dărâmături peste 1000 de morți, iară paguba, numai în sămănături, se ridică la peste 100 milioane dolari. Pagubele celelalte încă nu s'au putut socoti, dar oricine-și poate închipui, cât de mari trebuie să fie.

Cum își țin Jidovii sărbătorile. Pe când noi Românii lucrăm în zile de sărbătoare, iar dacă nu lucrăm, nu mergem la biserică, Jidovii își țin sărbătorile lor, cu cea mai mare scumpătate. Nu numai atât, ei roagă pe miniștri să dea poruncă tuturor întreprinderilor neguțătoarești, ca funcționarilor jidovi să le dea concediu în zilele de sărbătoare.

O astfel de ordinațiune a dlui ministru al muncii pune în vedere tuturor patronilor (proprietari) de stabilimente (prăvălii, magazine) comerciale și industriale, cari au în serviciu funcționari de rit mozaic, să le dea acestora vacanță în zilele de 15 Septembrie (anul nou) și 24 Septembrie (marele post).

Hoși de drumul mare. Medicul plășii Prejmer, dl dr. Ștefan, trecea Marția trecută, pe la orele 4 după amiază, cu un automobil pe șoseaua Creasna. Deodată mașina a trebuit să oprească, pentrucă dea curmezișul drumului era așezată o bărnă mare. În clipita aceea vreo patru hoși înarmați au sărit în cale și i-au cerut banii. Încă nu isprăviseră bine cu medicul când iată că se oprește un alt automobil, cu doi domni și două doamne. Hoșii au mers la ei și i-au jefuit și pe aceștia. Apoi au luat din cale bărna și au dat drumul automobilelor. Jandarmeria încă n'a putut aresta pe hoșii cei îndrăzneți.

Dela frații de peste graniță

Sfințirea noului clopot al bisericii române unite din Marcovești

De Redactor!

Duminecă în 1 Iulie a. c. a avut loc sfințirea noului clopot al bisericii române unite din Marcovești, Iugoslavia. Biserica noastră era lipsită de clopote din timpul războiului și nu avea nici preot, în urma morții mult regretatului de pie memorie a părintelui *Ioachim Giuca*. Adecă a fost lipsită de două glasuri, cari nu se mai auziau de ani de zile, spre jalea credincioșilor noștri. Dar bunul Dumnezeu a voit ca tarzul bisericii noastre să nu mai stea pustiu în bătaia vânturilor ci să fie și el provăzut cu acea trimbiță care chiamă pe credincioși la rugăciune. Sfântul altar a cerut și el pe acel servitor care cu rugăciunile lui să chieame pe fiul lui Dumnezeu ca să se pogoare într'ânsul și să asculte rugăciunile noastre și să ne măntuiască sufletele.

Sfințirea a săvârșit-o Păr. *Ioan Crașovan*, preot român unit din Iancov-Most (Ianka-hid), care ne-a făcut fală înaintea fraților de altă religie, ajutat fiind de clericul lector d. *Cornel Râmneanțiu*, viitorul nostru preot, fiind de față numărös public.

Cu această ocazie părintele Crașovan, printr'o cuvântare potrivită, a arătat însemnătatea zilei și tot odată marea însemnătate a unirei Bisericii românești cu scaunul apostolic al Romei, începând dela 1700 până în prezent. A arătat meritele bisericii unite față de poporul românesc și că poporul românesc numai spre Roma trebuie să se orienteze, adecă cu cuvintele oratorului: „Unirea a fost și va rămânea necontenit focul de lumină care arată corabiei neamului nostru calea pe care trebuie să o urmeze, calea spre apus, calea spre Roma; ea ne aduce pururea aminte de obârșia noastră romană. Unirea bisericii românești cu scaunul apostolic al Romei au fost o binecuvântare poporului românesc precum o recunosc toți fiii luminați ai neamului“.

După sfânta Liturghie s'a oficiat un parastas, pentru odihna sufletului mult regretatului preot Ioachim Giuca căruia i-se datorește starea materială a bisericii și educația morală a parohienilor. Dânsul a avut foarte apropiate rudenii, totuși înainte de moarte a testat casă și pământ bisericii, neavând parohia casă parohială, punându-o sub literele lui fundaționale care îi poartă astăzi numele, având valoarea de una sută mii dinari.

Așa știu fiii bisericii noastre să-și împlinească datorința față de Dumnezeu și față de neam.

Notez că naș al zvonului au fost dl Petru Uzelacș proprietarul domeniului dela noi. Dânsul deși e străin de neamul nostru dar ne arată multă bunăvoință și ne sprijinește. Domnia sa a ținut o vorbire foarte simpatică pentru parohienii noștri la banchetul dat de țaranul Vasilie Micleu. Această serbare a întărit mult credința și sufletele noastre!

Plugarul român.

□ □ RECLAMA □ □

:: este sufletul comerțului ::

Misiunii sfinte în Ghirbom

Intr'una din Duminecile lunii August, la rugarea Sinodului de primăvară al tractului Sebeș, Prea Onorata Reuniune de misiuni sfinte din Blaj a binevoit, cu toată dragostea părintească, a ne trimite doi preoți misionari în parohia Ghirbom și anume: pe M. Onor. *Elie Magda*, din Alba Iulia și pe Onor. *Iosif Pop* din Galtiu.

Cu săptămâni înainte Părintele nostru din Ghirbom ne-a vestit în biserică despre sosirea misionarilor. Și fierbea comuna întreagă, căci poporul nostru nu mai avusese nici odată parte de misiuni și oamenii se întrebau și discutau: oare cum va fi acest lucru sfânt? Și ce învățături ne vor aduce preoții trimiși din partea Blajului?

Părintele *Nicolae Cosma* s'a silit în tot chipul să ne lumineze asupra rostului misiunilor și să le facă să iasă cât mai mărețe și mai pline de rod. Sfinția Sa, venind în această comună din Munții Apuseni, unde mai adeseori se fac misiuni sfinte și procesiuni religioase, pe la mănăstiri, avea în această privință o bună praxă.

Încă de Sâmbăta la amiază, clopotele au dat de știre poporului că se apropie sfânta începere a misiunilor. În aceeași zi spre seară, se dă signal, nou tot prin clopote, după care am ieșit cu prapori și cu cântări sfinte intru întâmpinarea preoților misionari.

Sosind Sfințiile lor și întâmpinându-i cu multă bucurie și evlavie, s'a început slujba inseratului la biserică. Fiind zi de lucru, oamenii erau cam puțini de față, dar ca mâne cu atât mai mare va fi bucuria misionarilor, că poporul dornic de sfințenie va alerga cu mic cu mare.

Așa a și fost. În dimineața următoare erau pline drumurile spre biserică de popor, bătrâni, bărbați, femei și copii, atât din comuna noastră, cât și din împrejurimi, cari alergau la cuvântul misionarilor și la sfintele slujbe.

Biserica se umple și nici nu mai încapă mulțimile. Incepe serviciul dumnezeesc! Părinții misionari se întrec unul pe altul în predicile bine pregătite și adânc pătrunzătoare. Ochii credincioșilor luceau de lacrimile înțelegerii și ale învierii inimilor. Pe fețele predicatorilor încă se putea ceti bucuria și mulțămirea, că nu samănă îndeșert cuvântul lui Dumnezeu și secerișul le este bogat. Mii de suflete și-au mărturisit păcatele și s'au împărtășit cu Sf. Cuminecătură.

Înălțător a fost când *dna preteasă Cosma* s'a apropiat de Sf. Împărtășanie cu copilașii de mână. Iar la Paraclisul de după amiază tot *dna preteasă* a cântat în strană, pe note: „Cuvine-se cu adevărat“.

În ziua ultimă a misiunilor, după vecernie, M. Onorații propovăduitori ai cuvântului dumnezeesc, se pregăteau de plecare, mulțumiți de bunele roade pe cari le-au văzut cu ochii. Credincioșii se pun în rânduri frumoase și îi petrec cu prapori și cu cântăreți din 7 note, până departe. Preotul local adresează misionarilor un inimos cuvânt de mulțămire. Le răspunde, foarte mișcat, Onoratul *Iosif Pop*.

— „Greu este a ne despărți, dragi creștini din Ghirbom, dar iubirea iubire naște și om mai veni la voi!“ — și-a încheiat Părintele Pop cuvântarea. Încă o calduroasă strângere de mână și iubirii misionari pleacă.

Poporul nu se împrăstie curând, ci, petrecând cu ochii pe cei ce pleacă, mulți ofertă și zic:

— „De când suntem n'am văzut zile mai bune, ca celea ale de Dumnezeu blagosloviților misiuni!“

Dăianul.

Sfintirea bisericii din Plesca

Aproape de muntele Rezului, în niște văi plantate cu pomi roditori, se află o comună mică, abia din vre-o 40—50 locuitori, numită Plesca. Aceasta, care de altfel nici nu-i decât o filie, ce aparține diecezei de Gherla, în ziua de 26 August a. c. a avut o mare bucurie.

Pe unul din delușoarele ei acum se vede un locaș nou, de curând ridicat, — biserică, ce cu ajutorul Celui de sus și prin stăruința și munca neobosită a curatorului Teodor Lucaciu, precum și din dania celorlalți credincioși, s'a ridicat din piatră și cărămidă, ca semn al credinței și-a dragostei mari față de dumnezeescul Isus, care va locui într'ansa, în sacramentul dragostii: sf. Euharistie (Cuminecătură).

Sfintirea acestei biserici, a făcut-o însuși Păstorul mare dela Gherla. Încă în preziua sfințirii, Preasfințitului Episcop i-s'a făcut o frumoasă primire la marginea Sălagiului, pe teritoriul cărui este așezată Plesca, din partea prefectului județan, care încă este fiu al bisericii noastre și care pe urmă tot timpul însoțește pe Preasfințitul Arhiepiscop. În amurg, ajungând la Plesca, a fost primit cu multă bucurie și însuflețire din partea credincioșilor.

În ziua următoare clopotele noi în biserică nouă sunau dulce și plăcut. Unde sonore străbăteau delușoare, câmpii și văi, chemând preoți și mireni la ruga de sfințire. Cete și noroade sosesc din toate satele învecinate. Mai multe mii de credincioși asistă cu trupul și sufletul la consacrare (sfințire) și liturgie pontificată de Ilustrisimul Dr. Iuliu Hossu, asistat de Rdisimul Canonic Dr. Vidican, Rdisimul Vicar Emil Bran precum și de vre-o 12 preoți.

La finea sf. liturgii Preasfințitul Părinte cu obicinuita-i vervă oratorică, ține o f. frumoasă cuvântare, care este ascultată cu un deosebit interes și mare atențiune din partea tuturor, P. S. P., după ce felicită pe credincioși pentru credința lor vie, îi îndemna la statornicie în credința adevărată, în credința unită cu Roma, iar pe urmă strânge la pieptul său de părinte, întreg Sălagiul precum l-a strins cu câteva zile înainte la Nicula, — zic Sălagiul, fiu iubit de P. S. Sa, care de atâtea ori și-a dovedit credința Romei Papale. Și termină cu binecuvântarea sf. Părinte dela Roma, pe care toți credincioșii în genunchi o primesc cu cea mai mare smerenie și în nespuse fericire.

Urmează recepțiile în casa curatorului, iar pe urmă o masă comună la care a luat parte multă inteligență, vorbind Preasfințitul Dr. Iuliu Hossu, care ridică păharul pentru Preasfințitul Părinte al Romei, și Regele Mihai; Dl Prefect Dr. E. Lobonțiu, pentru P. S. Episcop; Rdis. Vicar Bran pentru T. Lucaciu; arhidiaconul Flonta pentru toți cei prezenți.

În sfârșit Preasfințitul Părinte, luându-și adio dela credincioși, pleacă, lăsând în inimile lor, amintiri plăcute și neșterse, mângâieri Arhieresti, binecuvântări Papale și grații Dumnezești.

T. Delabăsești.

Serbări culturale la Biczul Ardelean și Tulgheș

Duminecă în 2 și 9 Septembrie, societatea culturală, „Tinerimea“, înființată de curând în Biczul Ardelean, a dat două reușite serbări culturale una în Biczul Ardelean (2 Sept) și alta în frumosul și pitorescul orașel Tulgheș, la 9 Septembrie.

Programul bogat și variat a fost răsplătit cu aplauze, iar reușită morală și materială au

fost peste așteptări. S'au predat piesele „Ovidiu Șicană“ și „O vilșoară“. Mai multe declamări și o mică conferință a Dlui *Emil Căndea* președintele societății. Dintre tinerii diletanți am remarcat talentul declamatoric al dșoarei *Mărioara Boboc*, atât în piesele de mai sus, cât mai ales în poeziile „Dormi în pace“ și „Din Prag“ de Vlahuță. Deasemenea dșoara *Livia Căndea* a fost foarte bine, achitându-se cu laudă de rolul încredințat. Dintre băieți au fost foarte bine d. Bila, Victor Barna, Ion Moldovan și tinărul președinte E. Căndea.

Societatea a fost înființată la statul și indemnul Părintelui *Dr Coriolan V. Sabău*, neobositul preot misionar al bisericii noastre.

Publicul din Tulgheș s'a prezentat într'un număr foarte mare. Remarcă dintre cei de față pe Onor Părinte Protopop dela Gheorgheni Boeriu cu dna, Păr. Branea cu familia, Păr. Cojocariu cu familia, Păr. Dr. C. Sabău, Dl Pretor cu dna, dl Judecător cu dna, dl Hurubeanu cu dna, dl Nicolescu cu dna, dl Ing. Bejan cu dna, dl Ing. Boboc și alții a căror nume îmi scăpă. Popor foarte mult a ținut de datorință să ia parte. Laudă se cuvine Păr. Branea și dșoara *Mărioara Branea*, aranjatorii serbării din Tulgheș.

Inceputurile frumoase dela Bicz și Tulgheș promit mult. Sperăm că societatea „Tinerimea“, condusă de idei sănătoase și morale, va ajunge departe, urmând calea începută.

Emil Mărgăianu
student

Legea cultelor

și trei credincioși din Aiud

Ne aducem cu toții aminte de zilele grele prin cari a trecut biserică românească unită cu Roma în primăvara anului acestuia, când cu planul pentru noua lege a cultelor.

Credincioșii au rostit atunci cu toții rugăciuni fierbinți către Dumnezeu îndurător și au făcut procesiuni sfinte, ca să se înmoaie inimile conducătorilor politici și să nu atingă o biserică națională care atâta bine a făcut neamului nostru de 200 ani încoace.

Atunci s'a făcut o mare procesiune și la Aiud. Jandarmeria a voit să împiedece procesiunea, dară credincioșii nu s'au înfricat, au dat deoparte pe jandarmi și au continuat procesiunea.

În ziua de 17 Septembrie consiliul de războiu din Cluj a tras la răspundere pe păpușarul *Iosif Telmar* din Aiud, pe cismarul *Emil Șuteu* tot din Aiud și pe țaranul *Nicolae Grosa* din jurul Aiudului, pentru că ar fi atacat armata.

Apărătorii acuzațiilor au fost profesorul de universitate *dr. Emil Hațiegan* și avocatul *dr. Eugen Dunca*. Aceștia au arătat că acuzații nu au nici o vină, după ce jandarmeria nu avea dreptate să împiedece ținerea procesiunii. Nu acuzații au atacat, ci jandarmeria, ei s'au apărat numai, ascultând de porunca mai marilor bisericești.

După ascultarea numeroșilor martori, consiliul de războiu a achitat pe toți trei acuzații, punându-i pe picior liber.

Călugării dela sfântul munte și noul calendar. La Târgul Neamț poliția a băgat de seamă că niște călugări cari veniseră dela sfântul munte vorbesc într'una împotriva noului calendar. Urmărindu-i mai de aproape s'a constatat de fapt că cei trei călugări agitau poporul împotriva noului calendar. Dreptaceea poliția a pus mâna pe ei și i-a arestat. Călugării arestați se numesc I. Bon, R. Căpățînă și C. Timofe.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Pentru repararea bisericii românești unite din Abrud au binevoit a contribui: *Reuniunea Femeilor Române* 5000 lei și *Dr. Mircea C. Pop*, avocat, 10,000 lei, pentru cari daruri li se aduce și pe această cale cea mai călduroasă mulțumită. Bunul Dumnezeu să le răsplătească!
— *Iuliu Suciu, paroh.*

Inceperea anului școlar. În toate școlile mai înalte din Blaj, afară de teologie, învățătura începe în ziua de Luni, 24 Septembrie. Duminecă în 23, se face la toate școlile slujba dumnezeiască de începătură cu rugăciunea „Impărate ceresc”. Teologii vin numai la 4 Octombrie.

M. Sa Regina Maria la Brașov. În seara de 11 Septembrie M. Sa Regina Maria, însoțită de A. S. R. principesa mamă Elena și sora Sa principesa Irina a Greciei a mers dela Sinaia cu automobilul la Brașov și au luat parte la un mare concert, aranjat de Sașii din Brașov în sala cinematografului Apollo.

Misiuni populare în Bernadea. Joi seara, în preșeara înălțării sfintei Cruci au început în Bernadea, județul Târnavei mici, misiunile populare, ținute de profesorul dela Blaj Iuliu Maior. La aceste sfinte misiuni s'au spovedit și cuminecat toți credincioșii din parohie, renăscându-se sufletește.

Numiri de profesori noi la Blaj. Deodată cu începutul noului an școlar Prea-veneratul Ordinariat Arhiepiscop a numit pe următorii profesori noi la școlile din Blaj: 1. Pe Sora *Teresa Grecean* profesoară de 1. franceză la școala normală de fete 2. pe dl *Celestin Cherebețiu* profesor de muzică la școala normală de băieți 3. pe dl profesor *Ștefan Pop*, ajutor de director la liceul de băieți 4. pe dsoara *Cornelia Rebreanu* profesoară pentru limba română la școala normală de fete 5. pe dsoara *Aurelia Socaciu* profesoară de geografie și științele naturale la școala normală de fete și 6. pe dsoara *Victoria Ursică* profesoară pentru matematică la aceeaș școală.

Călcătă de autobus. Femeia Istină Metea din Vereșmort, mergând la câmp între gara Vereșmort și Uioara, a fost lovită de autobusul „Orient Expres” No. 395, proprietatea Dlui Coman din Teiuș, condus de șoferul Carol Maier. Lovitura a căpătat-o în partea stângă, rupându-i piciorul stâng și turtindu-i coastele din partea stângă. În stare gravă a fost transportată la spitalul din Ocnele Mușeșului.

Un automobil strivește doi copilași. Un automobil, nu se știe a cui și de unde, trecea Sâmbătă cu mare iuteală pe șoseaua Măcin—Jijila, de lângă Brăila, și când a ajuns în valea Jijilei, a căleat doi copii ai locuitorului Iosif Silvestru, unul de 7 și altul de 4 ani, pe cari i-a rănit rău. Apoi, în loc să se oprească și să-i ridice de jos, i-a lăsat plini de sânge în pravul drumului și a luat-o la sănătoasa. Copiii au fost aflați, după câteva minute, tăvălindu-se în prav și au fost duși la spitalul din Brăila, dar unul din ei a murit pe drum.

Mare ticălos a trebuit să fie șoferul aceluia

Lărgirea liceului de băieți. Prea-veneratul Ordinariat Arhiepiscopesc a hotărât lărgirea liceului de băieți, începând cu noul an școlar, și anume toate clasele liceului vor fi de aici înainte paralele, adică câte două, A și B. De aceea școala normală de băieți a fost mutată deocamdată în localurile Atelierelor Orfelinatului din grădina Lupan, rămânând ca liceul de băieți să ocupe și localul școlii normale de băieți.

Astfel în vechea și istorica piață a Blajului n'au rămas decât două școli, cele mai vechi, și anume de-a dreapta Academia Teologică cu Seminarul, iară de-a stânga Liceul de băieți cu Internatul. Liceul de fete și Școala Normală de fete dinpreună cu Internatul de fete se află în Institutul Recunoștinței, iară Școala Normală de băieți în casa Atelierelor Orfelinatului. Mai rămâne acuma, ca pentru Școala Normală de băieți să se zidească un local anume, în care să se cuprindă și Internatul școlii, ca astfel învățământul să poată merge cât mai bine.

A ars un sat întreg. În satul Kartei din Dalmația de nord (Iugoslavia) s'a aprins o șură. În uscăciunea grozavă nu se afla apă, așa că oamenii stăteau cu brațele încrucișate în fața primejdiei. Focul s'a răspândit cu iuteală mare, iară bieții oameni abia și-au putut scăpa viețile proprii și ale vitelor. Întreg satul a căzut pradă flăcărilor.

Un tren de petrol în flăcări. În gara Mogoșoaia de lângă București locomotiva unui tren de petrol a sărit din șini, în urma așezării rele a acului. Vagoanele s'au răsturnat și o scântea dela mașină a aprins un vagon de benzină. După o detunătură puternică s'au aprins vagoanele din apropiere, 12 au ars deplin iar 19 au fost scăpate.

Să se revizuiască averea funcționarilor. Zilele trecute s'a ținut la Craiova congresul advocaților din țară. La acest congres a luat parte și dl ministru al justiției (dreptății) Stelian Popescu și a declarat că în ministerul D. Sale se lucră acuma la un plan de lege, în vârtutea căruia se vor revizui averile tuturor funcționarilor publici din țară, adică se va cere ca fiecare funcționar să arete, cu câtă avere a început și câtă avere are acuma. La caz că ar avea avere mai mare decât s'ar cuveni să aibă după plata pe care a avut-o, să dovedească, cum și prin ce mijloace s'a îmbogățit. Averele câștigate pe nedreptul i-se va lua, iar el va fi tras la răspundere și pedepsit.

Adu, Doamne, legea aceasta cât mai iute!

Aur din apa mării. Un mare învățat rus a arătat că el este în stare să scoată aur din apa mării. Din 1000 kilograme de apă el a și scos a suta parte de grame de aur. El spune că dacă își va mai perfecționa mașinăriile, va fi în stare să scoată pe de patru ori atâta aur, mai cu seamă pe lângă coastele peninsulelor Alaska și Kamciatka.

Încă tot se fac arestări în afacerea pământurilor cu petrol. În ziua de 12 Septembrie au mai fost arestați și duși la închisoarea din Văcărești cinci înși, și anume: proprietarul din Prahova Ionescu, ajutorul de primar Șerban, pădurarul Bunescu și samsarul de pământuri cu petrol Ștefănescu.

Sâmbătă noaptea în 15 Septembrie au fost arestați: C. Simescu, prim grefier la tribunalul Dâmbovița și D. Tomescu, ajutor grefier la acelaș tribunal. Apoi I. Zoitoci, samsar din Ploiești, I. Georgescu fost primar la Valea Voevozilor și Șerban Nicolau. Și aceștia au fost băgați la răcoare.

Se pare că se vor mai face și alte arestări, și încă de persoane foarte înalte.

Calendarul dela Blaj pe anul 1928 este în lucrare și va fi gata în anul acesta mult mai curând decât în anul trecut. Va fi unul dintre celea mai frumoase și mai bogate calendare românești. Cetitorii cari ne-au întrebat de calendar să fie liniștiți și să aștepte în pace, că nu le va părea rău.

Un mare proces la Cluj. În ziua de 10 Septembrie a început la Cluj desbaterea procesului comuniștilor dela Oradea. Sunt 147 de acuzați și peste 800 de martori. Desbaterile se vor prelungi poate și peste o lună.

Cu cât s'a scumpit viața după război. Începând cu 15 August 1916 viața în țara noastră s'a scumpit peste tot cam cu de 54,10 ori. Mâncările cu 54,85 iar îmbrăcămintea cu 70,24. Și ni-se pare, că scumpețea nu încetează nici acuma. Așa, bună oră, din luna Iulie 1928 până la 1 Septembrie 1928 prețurile s'au urcat cam cu 1 la sută.

O groaznică ciocnire de trenuri în Cehoslovacia. Lunia trecută s'a întâmplat la Saitz în Cehoslovacia o groaznică ciocnire de trenuri între un accelerat și un tren de marfă. Cauza nenorocirii a fost că acarul Filite a schimbat rău acul și astfel amândouă locomotivele s'au ciocnit cu o putere groznică. Au fost 23 morți, 10 greu răniți și 50 mai ușor. Cele două vagoane dintâi ale acceleratului s'au zdrobit de tot. Mulți oameni au înnebunit de groază. Din cele două vagoane dintâi n'a scăpat decât o singură copilă a cărei amândoi părinți au fost omorâți.

În vagonul din urmă al trenului accelerat se afla și ministrul nostru de instrucție Dr. C. Angelescu, care a scăpat nerănit.

Acarul, când a văzut cele întâmplate, s'a dus în căscioara sa și s'a spânzurat. Un polițist însă, care era în apropiere, l-a aflat, a tăiat funia și l-a dus la poliție.

Șoselele din Basarabia. Basarabia a rămas, sub stăpânirea rusească, aproape cu totul lipsită de șosele. Abia sub stăpânirea românească au început guvernele să facă șosele nouă, iar pe cele vechi să le repareze din nou, ca populația căreia îi lipsește, din cauza secetei, porumbul, aproape pe dea întregul și să poată aduce cu carăle din porumbul adus de guvern cu trenurile.

Din manevră, bătaie în regulă. În Polonia s'au început manevrele cele mari. Zilele trecute s'a făcut o probă de război între cavalerie (soldați călăreți) și infanterie (soldați pe jos). Ajungând însă lâng'olaltă, soldații au început a se chiar încăiera și ucidu-și așa că conducătorii s'au văzut nevoiți să dea poruncă artileriei (soldați dela tunuri) ca să împărștie cu gazuri puturoase. Numai în forma aceasta s'a împărștiat în sfârșit cavaleria și infanteria, iar generalii, văzând că aici n'au glumă, au hotărât să facă sfârșit manevrei.

La Cluj s'a descoperit o fabrică de spirt, în pivniță. De când s'a adus legea despre ridicarea impozitului pe spirt, în țară întreagă se înmulțesc fabricile ascunse de spirt și țara se păgubește cu sute de milioane. Astfel poliția din Cluj a descoperit în pivnița ovreului Șvarț Iosif o fabrică mare de spirt care producea la zi câte 10 litri de spirt. După înțeles că poliția a pus mâna pe ovreu s'acuma urmează să fie pedepsit după vrednicie.

„Cărțile Bunului Creștin” să nu lipsească de pe masa nici unui cetitor!

Boala grecească

De vre-o câteva săptămâni în Grecia s'a ivit o boală necunoscută până acum prin părțile acelea. Boala se numește *Denge* și se crede că e pricinuită de niște țintari mici, de culoare cenușie. Țintarii stau ziua ascunși, înțepă numai în timpul nopții. În urma înțepăturilor făcute de acești țintari, omul se îmbolnăvește repede. La începutul îmbolnăvirii, simțeste o durere puternică în picioare, apoi în vreme de două ceasuri febrința se ridică la 39—40 grade. Măinile se umflă. Pielea se roșește și se acoperă cu umflături. Din cauza mâncărimei de piele, bolnavul nu mai poate dormi.

Boala nu omoară. Din o mie de bolnavi dacă mor 5—10 inși. Nu e nici lipicioasă. O mamă bolnavă poate dormi într-un pat cu copiii, fără ca acești copii să se îmbolnăvească. De obicei boala ține 6—9 zile. După acest timp boala trece. Bolnavul însă rămâne foarte slăbit, așa că anevoie poate să se mai impunternicească.

Se crede, că pe oamenii, cari umblă mercur, boala aceasta nu-i atinge. Ori și dacă i-a atins, o pot suferi mai ușor.

Până acum s'au îmbolnăvit în Grecia peste 100,000 oameni. Și se poate să treacă boala și peste graniță, în țările vecine.

S'au luat măsuri de apărare peste tot locul. Lecuirea se face cu aspirină, limonadă și șapte. Bolnavul trebuie să se odihnească bine.

FEL DE FEL

Ploaie de foc

În Italia, la Biela, a fost o furtună puternică, cu ploaie mare, cu tunete și fulgere înfricoșate. Fulgerele au fost așa de mari, încât se părea, că tot satul și câmpul arde. Și ziceau oamenii, că nu-i altceva, decât o ploaie de foc. Când furtuna s'a mai liniștit, au văzut, că tot câmpul e nimic, arborii sunt ruși și smulși din rădăcină, iar stâlpii dela telegraf sunt scoși din pământ și aruncați la depărtări mari. Multe case sunt descoperite și ruinate, iar altele sunt atinse de fulgere și nimicite cu totul.

Poartă într'un arbore

În valea *Ioemita* din Statele Unite, crește un arbore uriaș, cărui oameni de pe acolo în zic *Vavona*. Înălțimea acestui arbore este de 75 metri, iar grosimea este aproape de 5 metri. Înainte de aceasta cu 20 ani, în partea de jos a acestui arbore s'a tăiat o poartă largă prin care pot trece căruțele și automobilele. Din cauza porții, *Vavona* n'a suferit nimic. Marginele arborelui — stâlpii de poartă — sunt așa de groase, că pot susține crengile și pot duce hrană destulă dela rădăcini până la vârf. Trecătorii se minunează de puterea acestui arbore bătrân dar totuși încă plin de viață.

Comoară găsită în pământ

În comuna *Bezghige* din județul *Cahul*, locuitorul *Petre Cara* a găsit o oală îngropată în pământ, plină cu bani de aur și de argint. Bani sunt foarte vechi. Pe cei de argint se află chipul lui *Napoleon*, iar pe cei de aur sunt chipuri

de idoli cu scrisoare turcească. S'au găsit cu totul 18 bucăți de aur, de mărimea unui leu, 5 bucăți de argint de mărimea unui bon de 5 lei vechi românești, 3 bucăți de argint de mărimea unui bon de 2 lei, și 81 bucăți de argint de mărimea unui leu. În oală a mai fost și un lanț de argint și alte obiecte de podoabă, tot din argint.

Au început să facă constatări, că oare nu mai sunt și alte comori prin apropiere.

Dela administrația gazetei

În săptămâna de față am început să trimitem înștiințări la toți restanțierii gazetei noastre, arătând stecăruia, cu câți bani ne datorește și pe cât timp. Acestea arătări însemnează că ne-a pătruns și pe noi cuțitul până la os și că nu mai putem răzbi cu plățile și cu năcazurile foii. De aceea așteptăm dela toți cei cu datorie la foaie, să nu mai steie pe gânduri nici o clipă, ci să folosească mandatele alăturate la înștiințări și să ne trimită, fără nici o altă întârziere, banii cu cari ne datoresc.

Acum, toamna, bănișorii se pot face mai ușor și oricine lesne se poate mântui de datoria la foaie.

Celor cari nici după acestea arătări nu-și vor plăti abonamentele, le vom opri gazeta fără nici o cruțare.

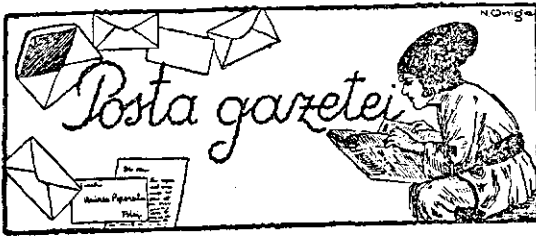
„Unirea Poporului”

Cum umblă banii.

În săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	164 lei 25 bani
1 franc francez	6 " 50 "
1 liră engleză	802 " — "
1 liră italiană	8 " 72 "
1 coroană cehoslovacă	4 " 90 "
1 dinar sârbesc	2 " 92 "
1 zlot polon	18 " 65 "
1 marcă germană	39 " 50 "
1 pengő unguresc	29 " — "
1 leva bulgărească	1 " 25 "
1 schiling austriac	23 " 95 "

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Bani mai puțini se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

Moldovan Alexandru, C. Am primit 180 Lei abonamentul pe 1928.

Vasile Erdoș, T. — Am primit Lei 130. — Plătite amândouă ex. până la 31 Dec. 1928.

Ianăș Purece, U. — Am primit 180 Lei, abonamentul până la 31 Dec. 1928.

Ioan Bricean I. P. S. — Am primit 200 Lei din cari 150 Lei am trecut pe 1926 iar 50 Lei pe 1927. Mai restă încă pe 1927 Lei 130. — iar pe 1928 Lei 180.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Adânc întristați și veșnic nemângăiați, ținem să mulțumim și pe această cale tuturor rudeniilor și cunoșcuților, cari au binevoit a lua parte la înmormântarea neuitatului nostru fiu, Ioan.

familia I. HERMETZY

(583) 1—1

No. 359—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 1654—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Dr. Bela Daniel repr. prin avocatul Dr. Bela Daniel pentru încasarea creanței de 3124 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Octomvrie 1928 orele 9 a. m. la fața locului în com. Bucerdea grănoasă, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: coșer, pendulă și mașină de cusut în valoare de 8600 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 5 Septemvrie 1928.

NICULAE BACIU, portărel.

Cine știe

despre *Todor Urian*, fiul lui *Roman Urian*, născut în comuna *Odverem* jud. *Alba*, care în timpul revoluției dela 1918, a fost lăsat de-o soră a sa în comuna *Huicdin* ca copil de 9 ani și de-atunci n'a mai dat nici un semn de viață. Îl caută frații săi. Înștiințările se vor trimite la adresa:

Iuliu Urian, econom
Crăciunelul de jos, p. Blaj

(578) 1—2

Primăria comunei Bucerdea grănoasă.

No. 1141—927.

Publicațiune

Se licitează publice teritoriul de pășunat în mărime de 660 jug. a comunei *Bucerdea grănoasă* la Primărie, în 29 Sept. 1928 a. m. 8 oare. Condițiunile se pot vedea la Primărie. Arânda începe la 1 Nov. 1928 și expiră la 31 Mart. 1929 și prețul de strigare e 10.000 Lei.

(577) 1—1

Primăria comunală.

Nr. 149—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii Nr. G. 727/1928 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului *Eugen Hatházi*, repr. prin avocatul Dr. *Lud. Enyedi* pentru încasarea creanței de 2130 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Octomvrie 1928 orele 12 a. m. la fața locului în com. *Petri-sat*, la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume; 2 coșere și 2 cară de vite în valoare de 8500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 9 Septemvrie 1928.

NICOLAE BACIU
portărel

ICOANE SFINTE

Reproduceri artistice de pe tablourile pictorilor clasici. — Diferite mărimi. — Dela 20—500 Lei. — Domnul *Hristos*, Preacurata *Vergură Maria*

INMORMÂNTAREA DOMNULUI *HRI-STOS* executată în 5 colori, mărimea 47/59 cm. Lei 80. — Să nu lipsească din casa nici unui creștin.

Se află de vânzare la

Librăria Seminarului, Blaj

Nr. 1913/1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 847, 868 și 869/1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamanților Casa de păstrare și soții repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 21203 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Octomvrie 1928 orele 9 a. m. la fața locului în com. Blaj, la locuința urmăritului, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Biliard, ceas, mese și scaune în valoare de 37900 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 10 Septemvrie 1928.

NICOLAE BACIU,
portărel.

Elevi de școală

se primesc în cvartir și cost, pe lângă îngrijire conștientoasă, la o familie germană.

IOSIF BECHTHOLD

(578) 1-1 strada Regele Ferdinand Nr. 41.

Salon de pălării

BLAJ Str. Ioan M. Moldovan 91 BLAJ

Aduc la cunoștința Onor. Public că mi-a sosit celea mai moderne pălării de dame, după ultima modă. Se primesc la transformat pălării, după dorință combinate cu două culori. Și se primesc la curățit și văpsit ori în ce culoare.

Se află berete, uniformă de școală pentru eleve de liceu și școala normală, după dorință și berete basc cu prețuri moderate, la

(583) 1-3 **Ană Filip**
Salon de pălării, Blaj.

Cine vrea să cumpere ceas deșteptător sau de buzunar ieftin, să meargă la

M. Friedmann

Ceasornicar și juvaier Blaj

Aici se vând ceasuri cu 250 Lei, garanție un an.

Prețuri fixe, dar moderate!

Agricultori!

Pentru sămănatul grâului aprovizionați-vă cu gunoi artificial, ca să aveți grâne bune. Adresați-vă imediat firmei

Stefan Nyergyes -- Blaj

Depozitarul fabricilor pentru îngrășăminte chimice

(574) 2-7

În atenția școlărilor

Dacă voști un lucru bun, atunci nu vă cumpărați ghețe de nicăiri, căci în atelierul meu se pregătesc cele mai elegante și moderne ghețe și pantofi, din materialul cel mai bun, cu prețuri foarte scăzute.

Am și lucru gata din toate calitățile, precum și ghețe pentru fete dela țară.

Pantofăria modernă

Nicolae Barna

(567) 5-7

Blaj, Piața I. M. Clain.

Cea mai bogată carte de rugăciuni este

Mângăierea Creștinului

de IOAN GENȚ — 550 pag. format de buzunar

Cuprinde toate rugăciunile trebuincioase de dimineața, seara, la Mănecat, Inserat, la mărturisire, cuminecare, la sf. Liturgie și diverse; precum și cântările dela Inserat, Mănecat, Prohod și Cununie.

Costă 80 de Lei legată în pânză peste tot

Se poate avea la toate librăriile mai de seamă și la redacția revistei: „VESTITURUL“, Oradea, Parcul Ștefan cel Mare

Nr. 8

(565) 5 10

ATELIER DE TRICOTAJ

Subscrisul cu onoare a aduc la cunoștința Onor. Public, că cu data de 15 Septemvrie a. c. deschid un

ATELIER DE TRICOTAJ ÎN BLAJ

Str. Subpromenadă, Nr. 168 (fost Casa Winkler), unde se vor lucra tot felul de articole din bransa aceasta, și anume: *forseuri (recăle), sfetere, ciorapi, căciulițe și haine de copil*, etc. din lână, ață sau bumbac.

Totodată se primesc și comenzi din lână toarsă acasă. — Rog Onor. Public pentru binevoitorul sprijin.

Cu stimă:

Dumitru Comșa

Primul atelier de tricotaie în Săliște, Jud. Sibiu.

(572) 2-3

Stofe pentru uniforme studentești

precum și alte hăineturi aflați în cele mai bune calități cu prețuri foarte eftine la firma

STEFAN NYEREGYES
BLAJ

(584) 1-7

Banca „CETATEA“ Soc. pe acțiuni

BRĂȘOV

FONDATĂ 1910.

FILIALE:

Rupea (Cohalm) Cluj, Odorheiu, Toplița-Română

CREAȚIUNI:

„Cetatea de Granit“, Tipografia „Minerva“, Hotel Transilvania, Cinema Urania

RESURSE:

Capital social, Depuneri, Reescont, creditori etc.
LEI 150,000,000

Circulația din ultimul 1 $\frac{1}{2}$ an peste Lei două miliarde

Banca „CETATEA“ Brașov și filialele sale fac următoarele operațiuni:

1. Primește depuneri spre fructificare și păstrare pe libel și în cont corent în condițiunile cele mai bune.
2. Acordă împrumuturi de scont (cambii) și pe credite cambiale cu acoperire ipotecară.
3. Face plăți americane și ordine de plată în orice parte a țării.
4. Asigurări contra focului, pe viață, accidente etc.
5. Informațiuni economice și financiare.
 - A. Depuneți economiile pe creștere la Banca „CETATEA“ și filialele sale.
 - B. Cumpărați neapărat acțiuni dela Banca „CETATEA“ Brașov din ultima emisiune în curs.

(563) 3-5

BANCA „CETATEA“ S. A.
Direcțiunea Generală